

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Gálosi Vera ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő u. 12.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a dr. Witzl Péter ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő u. 12.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen korlátolt felelősségű társaság tagjának a társaság tartozásaiért való korlátlan felelőssége megállapítása és 3.000.000 forint és járulékai megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 1.G.40.258/2006/16. számú ítélete ellen az alperes 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezési folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Mellőzi az alperes perköltségben marasztalását, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) elsőfokú és 75.000 (hetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes 2001. június 29-től 2003. augusztus 28-ig a C. Kft. egyedüli tagja és ügyvezetője volt. 2001. július 1.-től 2003. augusztus 29-éig egyedüli tagja és ügyvezetője volt a S.-É. É. K. és Sz. Kft.-nek (korábbi nevén S. Kft.-nek), 2003. augusztus 29-étől 2006. június 16-áig a társaságnak már nem volt tagja, de ügyvezetői tisztséget látott el. 2002. október 5-én a C. Kft., mint fővállalkozó és a K. Kft., mint alvállalkozó alvállalkozási szerződést kötött. Ugyanezen a napon a C. Kft. átvállalta a K. Kft.-nek a felperes felé fennálló 3.000.000 forint összegű tartozását. A tartozásátvállaláshoz a felperes hozzájárult. 2002. október 8-án a C. Kft. közölte a K. Kft.-vel, hogy az alvállalkozási szerződéstől eláll, és október 18-án erről a felperest is értesítette

azzal, hogy emiatt a tartozásátvállalás is hatályát veszti. A felperes ezt nem fogadta el, és a C. Kft. ellen pert indított. A Kaposvári Városi Bíróság a 3.G.22.129/2002/3. számú bírósági meghagyásával kötelezte a C. Kft.-t, hogy fizessen meg a felperes részére 3.000.000 forintot és annak 2002. szeptember 27-től a kifizetésig járó a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeres szorzatának megfelelő késedelmi kamatát és 260.000 forint perköltséget.

A K.-S. Kft. 2003. július 1-jén felszámolás iránti kérelmet terjesztett elő a C. Kft. ellen. A Somogy Megyei Bíróság a 2003. november 10-én kelt végzésével megállapította a cég fizetéseképtelenségét, és elrendelte a felszámolását. A C. Kft. fellebbezése folytán eljáró Pécsi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb határozat hozatalára utasította. A Somogy Megyei Bíróság 2004. június 29-én ismételen megállapította a C. Kft. fizetéseképtelenségét, és elrendelte a felszámolást. A végzést a Pécsi Ítéltábla 2004. október 6-án kelt végzésével helybenhagyta. A felszámolási eljárás befejezése után a cégbíróság 2006. július 21-ei hatállyal a C. Kft.-t a cégjegyzékből törölte.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen az 1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 56. § (3)-(4) bekezdése alapján kérte annak megállapítását, hogy az alperes korlátlan és teljes felelősséggel tartozik a felszámolás alá került és megszűnt C. Kft. tartozásáért, és ennek alapján kérte kötelezni 3.000.000 forint és járuléka megfizetésére azzal, hogy a kamatból a C. Kft. már 80.000 forintot megfizetett. Arra hivatkozott, hogy az alperes, mint a C. Kft. tagja és ügyvezetője a K. Kft.-nek a felperessel szembeni 3.000.000 forint összegű tartozását más szállítók tartozásaival együtt átvállalta, majd ezt követően rövid időn belül kellő indok nélkül közölte, hogy a tartozást nem fogja kifizetni. A C. Kft. 2003. évi pozitív pénztáregyenlegét úgy tüntette el, hogy a szintén ügyvezetése alatt álló S.-É. Kft. 14.731.250 forint összegű számláját kiegyenlítette. A felperes álláspontja szerint tényleges teljesítés valójában nem történt, az ügylet célja kizárólag a nyereség eltüntetése volt. Az alperest, mint a C. Kft. tulajdonosa és vezető tisztségviselője rosszhiszeműen eljárva visszaélt a kft. korlátozott felelősségével. Keresetének jogcímekeként másodlagosan a Gt. 296. § (3) bekezdését, majd a 296. § (1) bekezdését jelölte meg utalva arra, hogy az alperes hátrányos üzletpolitikája következtében a C. Kft. felszámolása miatt a társaság vagyona nem nyújtott fedezetet a követelés kiegyenlítésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a megszűnt C. Kft. tartozásaiért való korlátlan felelőssége alapján kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 3.000.000 forintot, annak 2006. július 21-től 2006. december 31-ig évi 6,25 %, 2007. január 1.-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, és 434.600 forint perköltséget. Megítélése szerint az alperes jogtalanul csökkentette a C. Kft. vagyonát, és tüntette el az eredményt az által, hogy a

készpénz vagyont a szintén alperesi érdekeltségi körbe tartozó S.-É. Kft.-nek utaltatta át. Az alperes nyilvánvalóan tudta, de legalább is tudnia kellett, hogy ezáltal a C. Kft. nem lesz képes kiegyenlíteni a felperes felé fennálló tartozását. A tanúként kihallgatott M. I.-né és M. Z. vallomásaiból megállapíthatóan a C. Kft. ügyeinek intézését, a döntések meghozatalát ténylegesen az alperes végezte abban az időszakban is, amikor már nem volt tagja és ügyvezetője a társaságnak. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a társaság megszűnése utáni tagi felelősség (Gt. 56. § (3) bekezdés) és a konszern felelősség (Gt. 296. § (1) és (3) bekezdés) jogintézményének ugyanazzal a személlyel szembeni egyidejű alkalmazására nincs lehetőség. A C. Kft. elleni felszámolás befejezésére és a társaságnak a cégjegyzékből törlésére már a per folyamán került sor, így az ezt követően előterjesztett Gt. 56. § (3) bekezdésére alapított kérelem érdemben is elbíráلhatóvá vált, ezért a bíróság elsődlegesen ennek megalapozottságát vizsgálta.

Erre figyelemmel a Gt. 56. § (3) és (4) bekezdése alapján az alperes felelőssége fennáll a C. Kft. ki nem egyenlített tartozásaiért. Az alperes tagsági viszonya és ügyvezetői tisztsége 2003. augusztus 28-án ugyan megszűnt, a Gt. 54. § (1) és (2) bekezdése alapján azonban a felelőssége a társaság tartozásaiért fennáll.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetet utasítsa el. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a Gt. 56. § (3) és (4) bekezdését és a Gt. 54. § (1) és (2) bekezdését helytelenül alkalmazta. A Gt. 56. § (3) bekezdése szerint ugyanis, ha a tag felelőssége a társaság fennállása alatt korlátozott volt, úgy a tag felelőssége csak a társaság megszűnésekor a felosztott társasági vagyontól a tagnak jutó rész erejéig áll fenn. Erre a korlátozott felelősségre a tag akkor nem hivatkozhat, ha ezzel visszaélt, tehát egy kft. tagja ez esetben nemcsak a társaság megszűnésekor felosztott társasági vagyontól a neki jutó rész erejéig felel, hanem nyilvánvalóan korlátlanul. Ebből az alperes álláspontja szerint az következik, hogy egy kft. tagja csak akkor felelhet korlátlanul a társaság tartozásaiért, ha annak megszűnésekor is tagja a társaságnak, hiszen ha nem tagja, úgy már nem is részesedhetne a megszűnéskor a társasági vagyontól. Az alperes tagsági jogviszonya 2003. augusztus 28-án megszűnt, és a társaság megszűnésekor már nem volt a C. Kft. tagja. A Gt. 54. § (1) és (2) bekezdése az elévülési időről rendelkezik, és nem arról, hogy a tagsági jogviszony megszűnésétől függetlenül fennáll a volt tag felelőssége. A fentiekben túlmenően az alperes arra is hivatkozott, hogy álláspontja szerint nem bizonyosodott be, hogy korlátozott felelősségével visszaélt volna.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés megalapozott.

Az adott ügyre alkalmazandó 1997. évi CXIV. törvény (Gt.) alapján létrejött gazdasági társaság önálló jogalany, jogalanyisége a társaságot létrehozó személyek jogképességétől függetlenné válik, elkülönült vagyonnal rendelkezik, amelyhez elkülönült felelősség társult. Ez azt jelenti, hogy a működése során

kötelezettségei keletkeznek, ezeket nem a tagok vagyonából, hanem a társaság elkülönült vagyonából kell teljesíteni. Ezt mondja ki a Gt. 121. § (1) bekezdése, amely szerint a korlátolt felelősségű társaság kötelezettségeiért - törvényben meghatározott kivétellel - a tag nem felel. A korlátolt felelősségű társaság tagjának felelőssége tehát különbözik a közkereseti társaság tagjának G.t. 90 § (1) bekezdése szerinti korlátlan egyetemleges és mögöttes felelősségétől. E korlátozott felelősség áttörésére csak igen szűk körben, a törvényben meghatározott esetekben van lehetőség. Ilyen eseteket tartalmaz a Gt. 56. § (3)-(4) bekezdése, a 128. §, a 173. § (3) bekezdése, a 292. § (3) bekezdése, a 296. § (1) és (3) bekezdése. Ezek a kivételes, a Gt. 121. § (1) bekezdése szerinti korlátozott felelősséget áttörő, és a társaság tagjának korlátlan felelősségét megállapító tételes rendelkezések egyrészt a működő társaság, másrészt a már megszűnt társaság tagjának felelősségére vonatkoznak.

A korlátolt felelősségű társaságtól megvált tag felelősségére vonatkozó rendelkezés viszont a Gt.-ben nincs. A Gt. 56. § (3) és (4) bekezdése alapján a társaságtól a társaság megszűnése előtt megvált tagot nem terhelheti korlátlan felelősség, mert ez a jogszabályi rendelkezés csak arra a tagra vonatkozik, aki a társaság megszűnésekor is annak tagja volt. Ez egyértelműen következik abból, hogy a Gt. 56. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tag felelőssége a társaság megszűnésekor felosztott társasági vagyonból a tagnak jutó rész erejéig áll fenn a megszűnt társaságot terhelő kötelezettségekért. Az 56. § (3)-(4) bekezdése pedig az ezen a mértéken az ún. likvidációs hányadon felüli korlátlan és egyetemleges felelősséget állapítja meg. Ezek a rendelkezések csak azokat a tagokat érinthetik, akik a társaság megszűnésekor is annak tagjai voltak, mert likvidációs hányadra csak ezek a tagok tarthatnak igényt. Ezt a jogértelmezést és nem az elsőfokú bíróság álláspontját támasztja alá a Gt. 54. § (2) bekezdése is, amely a korlátlanul felelős tag esetén külön kimondja, hogy a tag, akinek a tagsági viszonya a társaság megszűnése előtt szűnt meg, a tagsági viszony megszűnésétől számított 5 éven belül felel a társaság kötelezettségeiért. Ez a Gt. 97. § (1) illetve a 101. § (3) bekezdése szerint a közkereseti társaságtól illetve a betéti társaságtól megvált tagok korlátlan felelősségére vonatkozó elévülési szabály.

Az alperes a társaság megszűnésekor már nem volt a C. Kft. tagja, tagsági viszonya 2003. augusztus 28-án megszűnt. Erre tekintettel a C. Kft. tartozásáért való korlátlan felelőssége a Gt. 56. § (3)-(4) bekezdése alapján nem állapítható meg.

Nem állapítható meg az alperes korlátlan helytállási kötelezettsége arra tekintettel sem, hogy a tagsági viszonya és az ügyvezetői tisztsége megszűnését követően is ténylegesen ő irányította a C. Kft.-t, mert a Gt. 55-56. § kizárólag a tagok felelősségére alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a társaság megszűnése utáni tagi felelősség és a konszernfelelősség jogintézménye egyidejű alkalmazására ugyanazzal a személlyel szembeni nincs lehetőség. Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes felelőssége a Gt. 56. § (3)-(4)

bekezdése alapján nem állapítható meg, vizsgálta a másodfokú bíróság azt is, hogy a konszern jogi szabályok alapján fennáll-e az alperes korlátlan felelőssége. Ezt indokolja az a körülmény is, hogy a keresetlevél benyújtásától a C. Kft. törléséig terjedő időszakban a Gt. 55.-56. §-ának alkalmazása szóba sem jöhetett, hiszen ebben az időben a C. Kft. létező kft. volt. A társaság megszűnése önmagában nem zárja ki azt, hogy a megszűnés előtt előterjesztett kereset alapján az uralkodó tag korlátlan felelősségét a bíróság perben megállapítsa. A felperes a keresetlevelet az alperes tagsági viszonyának megszűnése után, 2003. október 21-én nyújtotta be. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Gt. 296. § (1) és (3) bekezdése szerinti korlátlan és teljes felelősség megállapítására csak a gazdasági társaság fennállása alatt előterjesztett kereset alapján van lehetőség, és csak azzal az uralkodó taggal szemben, aki a keresetindításkor a gazdasági társaság uralkodó tagja volt.

A másodfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy a Gt. 288. § (3) bekezdésére figyelemmel alkalmazható-e az adott esetre a Gt. 173. § (3) bekezdésének utaló szabálya alapján a Gt. 296. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezései, mert a C. Kft. az alperes tagsági viszonya létesítésekor is egyszemélyes társaságként működött. A Gt. 288. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az e fejezetben foglalt kötelezettségek illetve jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak, ha a 289.-291. § szerinti mértékű befolyás az ott meghatározottakkal azonos, vagy nagyobb mértékű jogosultságok csökkenése következtében jön létre. Az egyszemélyes gazdasági társaságra azonban a Gt. 288. § (3) bekezdése nem vonatkozik, mert a konszernjogi rendelkezések közül az egyszemélyes társaságra csak a Gt. 173. § (3) bekezdésében megjelölt szabályokat kell alkalmazni. A volt uralkodó tagot - tételes jogi rendelkezés hiányában - konszernjogi felelősség akkor sem terheli, ha a tagsági viszonya fennállása alatt tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, és ezzel az ellenőrzött társaság kötelezettségeinek teljesítését jelentősen veszélyeztette, illetve a társaság felszámolása esetén az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére emiatt nem nyújt fedezetet. Ilyen felelősség a társaság volt uralkodó tagját csak kifejezett törvényi rendelkezés esetén terhelhetné, ilyen a Gt. 121. § (1) bekezdés hatályát áttörő, eltérő rendelkezést a társasági törvény nem tartalmaz.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az elsőfokú és a másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére.

P é c s, 2007. június 27.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró